

Kukátko

IV. ročník krajské postupové přehlídky amatérského divadla pro dospělé a dětské publikum

Recenze • Popelka: Bylo, nebylo?

Text: -oš- | Foto: -lin-

První sobotní inscenace divadelního spolku VOJAN, který na náš festival přijel z Libice nad Cidlinou, nám připomněla klasický příběh o Popelce. Divadelníci se jí rozhodli navléknout moderní háv a ve hře odrážet současnost. Popelku jako takovou známe velmi věrně, nedáme na ni dopustit. Jednoduše se stala národním kulturním klenotem, o to se bezesporu zasloužila Libuše Šafránková, která roli ve filmu sehrála s naprostou lehkostí. A jak už to s národními klenoty bývá, zasahovat do nich je velká výzva, neustálý pohyb na tenkém ledě ze strany režiséra a divadelníků, a úkol to je nelehký. Avšak herci z Libice se ho ujali nebojácně.

Příběh moderní Popelky začíná rozhodnutím krále, který chce potomka. Jenže nemá královnu, a tak vyhlásí bál, kam jsou zvány dámy z širokého okolí. Vyvěšením plakátů je pověřen rádce krále. Jeho nedbalým přístupem k úkolu docílí stavu, který environmentalisticky smýšlející Popelka nemůže přijmout – přibije plakáty hřebíky ke stromům po celém království. Popelka se odhodlá ke kroku razantnímu, ale jedinému, který tento ekologický nešvar efektivně vyřeší. Vnikne na královský bál přes zákaz své shopaholické (závislé na nákupech, pozn. redakce) macechy. Když král poprvé spatří tajemnou dívku, přeskočí jiskra a my už tušíme, jak příběh dopadne.

A jak dopadla inscenace před porotou? Moderní pojetí, ve kterém Popelka bojuje s neekologickým chováním k planetě bylo na rozborovém semináři přijato velice kladně. Vyzdvihnout byl jak samotný motiv, tak i fakt, že celá inscenace byla protkána vtipnými odkazy na popovou kulturu. Divák se tak například dočkal vtipné scénky s nezbedným královským trubačem Reggiem ze všemi oblíbeného filmu o Shrekovi, a mnoho dalších. Pozitivní zpětnou vazbu si vysloužilo i scénografické zpracování. Barevná paleta ve stylu pop-art říznutá s prvky tvorby Andyho Warhola vytvořila krásné interaktivní jeviště, na které byla radost pohledět. Ve hře se objevilo i pár velmi dobrých divadelních triků. Popelka díky kouzlu na lusknutí prstů pověsila veškeré rozházené prádlo na šňůru, či stromu najednou narostla mluvící hlava. To jsou zkrátka nápady, jejichž provedení v divadle nevidáme každý den.

Divadelník je často křehká bytost, a kdyby hodnocení jeho výkonu bylo veskrze pozitivní, mohl by usnout na vavřínech. To si na naší přehlídce moc dobře porotci uvědomují, a proto ani tento opus nezůstal bez jemné, byť

POZOR!

Pátý díl Kukátko vyjde dnes v 19.00.

konstruktivní kritiky. Například na zvolených kostýmech bylo vytknuto, že moc nezapadají do vykonstruovaného tématu, a to hlavně kostým krále a Popelčiny plesové šaty. Dále se terčem kritiky stal fakt, že přes snahu neustále odkazovat na pop kulturu se opomenulo kvalitní vybudování vztahu mezi králem a Popelkou.

Zmíněné slabší stránky ale ani zdaleka nepřevažují ty silné. A tak můžu s klidem v duši říct, že jsme viděli velice kvalitní a vkusné předělání klasického příběhu, které bavilo nejen ty nejmenší, ale i diváky všech věkových kategorií, což si zaslouží velký respekt divadelníkům.

Recenze • České Vánoce

Text: -eš- | Foto: -lin-

Příběh se odehrává v hospodě jedné nejmenované vesnice, kde se schází místní obyvatelé. Zcela znučení popíjí pivo a čekají na pastevce s novými zvěstmi. Při příchodu přináší i jedinečnou zprávu, které ale nikdo nerozumí. Následně se objevuje celý rozjařený anděl a překládá, co se jim pastýř celou dobu snažil povědět. Narodil se Spasitel. Jako druhý se zjevuje čert. Tyto dvě postavy stojí proti sobě a snaží se přesvědčit ostatní o vlastní pravdě. Některé pojmy křesťanství ale byly obyvatelům cizí. Jako je například kostel, Panna Marie, Hospodin a další. Při andělově vysvětlování, co určitá slova znamenají, dochází k vlnám obviňování a hádek. Místní lidé si vymýšlejí vlastní teorie a starosta spolu s jeho chamtivou ženou ve všem hledají nějaký zisk. Daří se jim přesvědčovat ostatní k jaké straně se přiklonit. Příběh končí zpěvem pro Ježíška, načež se objevuje zázračné světlo. Andělova snaha se tímto vyplatila a vyhrává.

Druhé vystoupení třetího dne Divadelního salonu paní Ljuby úspěšně odehrál činoherní soubor Skaláček Tisá pod režii paní Jaroslavy Leufenové. Tento soubor působí od roku 2012 a dnes se věnuje převážně přehlídkám amatérského činoherního divadla. Komédie České Vánoce je populární inscenace Petra Svojtky a Jiřího Janků, která měla premiéru v roce 2019 v pořadu Hra na sobotu na stanici Českého rozhlasu 2. Jedná se o netradiční vánoční hru inspirovanou lidovým barokním divadlem a ladovskými jesličkami.

Celé představení proběhlo hladce bez jakýchkoliv potíží. Obecenstvo se zaujetím sledovalo dění na jevišti a sál byl vyplněn občasným smíchem, potleskem a příjemnou atmosférou. Mezi diváky se našlo nejen dospělé, ale i dětské osazenstvo, které si místy pozpěvovalo koledy a tleskalo do rytmu. Tato inscenace dokázala prostřednictvím propracovaných kostýmu a kulis vtáhnout všechny do děje a naladit je do vánoční nálady. Zpěv byl doprovázen mnoha hudebními nástroji – kytarou, houslemi, kontrabasem, altová flétnou a dalšími. V dialozích se místy objevovaly úryvky textů písní a české hymny.

Pár minut po skončení divadelního představení proběhl seminář s porotou, která ohodnotila výstup činoherního souboru Skaláček. Scénograf Miroslav Král, herec Roman Vencl a dramaturg Zdeněk Janál měli jedinou výtku, která se týkala mírného nedostatku přetahování čerta a anděla o obyvatele vesnice a jejich pohybu na jevišti mezi těmito dvěma stranami. Herecké výkony oslovily a dojaly většinu porotců, kteří projeví i velký obdiv za hudební nastudování. „To, jak jste to pojali, mě velice oslovilo a moc vám za to děkuji. Bylo to krásné,” řekla herečka Kateřina Holánová.

Tato inscenace představuje vynikající vánoční zážitek, který nejen rozveselí, ale také donutí zamyslet se nad tradicemi a hodnotami spojenými s tímto svátkem. I přes malou výtku se jedná o úspěšné a profesionálně zvládnuté představení. Herecké výkony dokázaly vtáhnout diváky do děje a navodit příjemnou atmosféru, která oslovila všechny generace diváků. Hudební složka byla obzvlášť silná a dodala představení jedinečný charakter. České Vánoce jsou příkladem toho, jak může divadlo přivést obecenstvu nejen zábavu, ale i hlubší duchovní prožitek vánočního času.

Recenze • A do pyžam!

Text: -bam- | Foto: -lin-

Aby nenechal svoji milenkou Brigitte v den jejích narozenin doma samotnou, pozve ji Bernard na venkov, kde pravidelně tráví víkendy se svojí ženou Jacqueline. Aby před ní ospravedlnil přítomnost své milenkou, pozve na víkend také svého přítele Roberta, k jehož škodě ho má v úmyslu představit jako milence své milenkou Brigitte. Problém je v tom, že neví, že Robert je milencem jeho ženy, která si na nastávající víkend najala služku, jež se, k dovršení všeho maléru, také jmenuje Brigitte.

Sobotnímu večeru Divadelního salonu paní Ljuby nasadilo korunku oblíbené francouzské představení Marca Camolettiho *A do pyžam!*

Dílo, které bylo na začátku večera patronkou přehlídky Marií Živnou označeno za bláznivou komedii naplnilo celý sál naprostým nadšením. Perfektně poskládaná a do detailu promyšlená scéna společně s kostýmy postav a především hereckými výkony členů divadelního spolku Vojan si získaly celé publikum včetně odborné poroty.

Ta se v rozborovém semináři vyjádřila jasně – představení nemělo chybu. Porotci několikrát vyzdvihli například neuvěřitelně přesné časové plánování inscenace, které společně s celkovou dynamikou a elánem projevů působilo až profesionálně. Um tempa a rytmu je právě v komediích klíčový a učebnicové udržení tohoto důležitého faktoru po celé představení herce obdařilo pozitivní odezvou z publika (zatím nejdelší potlesk, pozn. redakce) a obdivem poroty.

Když už bylo chvály příliš, porota se přeci jen rozhodla vytknout spolku doslova pár chyb. Jednou z nich byla nejistota herečky milenkou Brigitte na vysokých podpatcích, na tom se shodla polovina poroty, a zvláštní výběr židlí do obývacího pokoje hlavních postav. Proti tomuto názoru se ohradil předseda poroty a scénograf Miroslav Král, který scénu pro soubor mimochodem navrhoval. Podle něj jsou židle tohoto typu do bytu francouzské smetánky vhodné, zejména pro jejich tržní cenu. Na závěr se hodí zmínit účast souboru s touto inscenací na krajské přehlídce amatérských divadelních spolků ve Volini, kde postoupil do národní přehlídky Jiráskův Hronov. Na Divadelním salonu paní Ljuby proto postoupit nemůže. I bez motivace postupu na národní úroveň dali herci do výkonu vše a slovy porotce a komediálního režiséra Romana Vencla „dokázali diváka svými dynamickými a skvělými výkony odlákat od faktu, že samotná hra je tak trochu blbost“. A to je těžká disciplína.

Náhled do zákulisí maskérny s Egle Kochovou

Text: -lin-

Divadlo tvoří mnohem víc než jen herci. Jsou to texty, světla, hudba, kostýmy, masky... Do takového divadelního zákulisí se málokdo dostane, ale v rámci Divadelního salonu paní Ljuby tu možnost návštěvníkům nabízíme. Včera totiž proběhl maskérský kurz pod vedením maskérky Egle Kochové, a tak jsme využili situace a zeptali se na pár otázek.

Samotná vizáž je divákovi patrná hned. Málokdo však ví, jaká práce stojí za tím, než je herec na jeviště vypuštěn. Mohla byste přiblížit, co vše vaše povolání obnáší?

Jde o sehranou práci celého týmu – jak kostymérského, tak maskérského, ale i osvětlovači, zvukaři, je to zkrátka celý organismus, který podává výsledný produkt na scénu. My maskéři musíme každého herce připravit, nalíčit, načesat, případně přidat umělé kníry nebo kotlety a pak už herec pokračuje do kostymérny, zvukaři je opatří porty a představení může začít.

To musí zabrat poměrně dost času. Kdy se musí herec do maskérny dostavit, aby se do začátku představení vše v klidu stihlo?

To samozřejmě záleží na náročnosti představení, ale průměrně je to tak hodina a půl před začátkem představení. Je však důležitý chod divadla jako celku, aby se nestalo, že všichni herci dorazí do maskérny na poslední chvíli.

Jaká byla vaše cesta k této profesi? K divadlu musí mít člověk většinou opravdu silný vztah, bylo to tak i u vás?

Ano, byl to můj sen již od dětství, ta touha podílet se na dění v zákulisí. Divadlo jsem měla ráda odjakživa, ale vyučila jsem se na zdravotní sestru, následně jsem se provdala do Čech, pak přišly děti, no a když už jsem se měla dostat k práci, upřednostnila jsem před zdravotnictvím svůj sen. Musela jsem absolvovat make-up kurz – 144 hodin včetně zkoušky, ze kterého jsem vyšla s certifikátem jako vyškolená maskérka.

V současnosti máte zkušenost s činohrou, muzikálem, a dokonce i filmem. Podílela jste se i na Oscarem oceněných maskách ve filmu Na západní frontě klid. Líčení v těchto sférách rozhodně není stejné. V čem pocítujete ty nejvýraznější rozdíly?

Rozdíl jsou to obrovské, je to jako den a noc. Muzikály jsou rozhodně živější, barevnější a temperamentnější, kdežto činohra – kterou jsem si oblíbila doposud asi nejvíc je, minimálně co se týče atmosféry v zákulisí, klidnější a komornější. No a u filmu je to něco úplně jiného. Je to, řekla bych, více otrokářská práce, kdy nemáte na nic jiného čas. V divadle máte příjemné zázemí, na které můžete u filmu zapomenout. Tam líčení probíhá klidně na poli nebo v lese, je to zkrátka práce v terénu. Samotné masky jsou ve filmu přirozenější, na kameru je potřeba docílit jemnosti, kdežto divadelní make-up musí být přehnaný, aby se ve světlech neztrácel. Tyhle rozdílnosti jsou ale to, co dělají práci tak kouzelnou.

Z archivu • První recenze Kukátka

Text: -mpe-

Psal se rok 2021 a začínal první ročník Divadelního salonu paní Ljuby. Ve stejných prostorech, se stejnými patrony, s jinou porotou, s jinými soubory a s jinou skladbou redakce Kukátka. Jsou to již neuvěřitelné tři roky, rychle to uteklo. Dovolte mi trochu nostalgie a zavzpomínejte se mnou na začátek prvního ročníku.

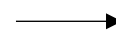
Zbraslavská divadelní společnost přijela s inscenací Mezi nebem a zemí. Samozřejmě jsem se již tehdy cítil jako novinářská hvězda!

”

Divadelní hra kombinující konverzační drama, situační komedii a řešení vážných filozofických otázek. I tak by mohla znít úvodní charakteristika díla Mezi nebem a zemí od spisovatelky a dramatičky Pam Valentine.

Mladí novomanželé Simon a Flic prchají před Fliciinou nesnesitelnou matkou Marciou a pronajmou si starý dům na zapadlém anglickém venkově. Problémem je, že dům kdysi patřil spisovateli Jackovi a jeho ženě Susie, kteří jej „obývají“ i po své tragické smrti a snaží se vypudit jakékoliv nájemníky, seč jim jejich astrální síly a smysl pro ironický humor stačí. Jakmile ale zjistí, že Simon je začínající spisovatel a Flic těhotná, změní názor a pomáhají jim v nelehké životní situaci. Do děje se zaplete pomatený realitní agent, zmiňovaná Fliciina matka a strážný Anděl, takže o bláznivé situace není nouze. Brilantní anglická komedie ale nepostrádá ani hluboce lidský rozměr a umožňuje nám znovu si uvědomit, že plně žít a milovat se má nyní a zde, neboť žádná vteřina našeho života se nebude opakovat.

Inszenaci Zbraslavské divadelní společnosti si vzal pod křídla režisér Oldřich Vlček. Zvolil velmi těžkou hru. Musím hned na začátek zmínit, že celý sbor odvedl poctivou práci a hry se zmocnil se ctí, vášnivostí a vážností. Moc hezky fungují části, kde se využívá situační komedie. Zvláště pak exceluje Miroslav Galas, který do role Jacka Camerona vnesl příjemnou dávku nadhledu a úsměvného cynismu. Musím zmínit výtvarné rozdělení mrtvých a živých postav. Duchové klasicky v bílé působili důstojně. Jediný problém jsem měl s bílou parukou Susie, která na mě jako součást kostýmu působila uměle a nepřirozeně.

Kdybych měl přejít k negativům, na prvním místě uvádím určitou nevýraznost některých postav, momentů a emocí. Škoda. Často jsem si všiml nevyužitého potenciálu romantiky, hádek i momentů překvapení. Když budu konkretizovat, jde mi hlavně o část, kde dochází k odhalení duchů, kdy se dozvíme, že mrtví jsou mrtvími. Zmínil jsem fungující situační komiku, moc ale nefungovalo konverzační drama. Často se objevovalo nedohrávání scén, útěky z hádek... To souvisí i s přílišnou pokorou k textu, neměl jsem pocit, že by se herci do hry „opřeli“. Nakonec mě napadají už jen detaily v oblečení, jako matčin kožich v létě, lakýrky rebela Simona nebo džíny pana Webstera.

Suma sumárum jsem byl ale s inscenací spokojen a považuji hru za důstojný a milý začátek letošní neratovické přehlídky.

“

Historie českého divadla IV. • První republika

Text: -mpe-

Období první republiky (1918–1938) bylo pro české divadlo obdobím velkých inovací a kulturního rozmachu. Po vzniku samostatného Československa se divadlo stalo důležitým prostředkem pro rozvoj národní identity, ale také místem pro nové umělecké směry, které reagovaly na změny v politickém a společenském životě. Divadlo se otevřelo moderním vlivům z Evropy a stalo se platformou pro avantgardní hnutí.

Jedním z nejvýznamnějších představitelů českého avantgardního divadla bylo Osvobozené divadlo, založené v roce 1925 Jiřím Voskovcem a Janem Werichem. Toto divadlo představovalo nový přístup k tvorbě, který spojoval politickou satiru, absurdní humor a inovativní režijní postupy. Osvobozené divadlo si získalo široké publikum díky svým komediálním hrám, které často reagovaly na aktuální politickou situaci, a díky jazzu a kabaretním prvkům. Voskovec a Werich svými hrami, jako byla Vest pocket revue nebo Balada z hadrů, přinesli na scénu nový pohled na svět, který oslovil zejména mladou generaci.

Během první republiky se vedle avantgardy rozvíjela také činohra, opera a balet. Národní divadlo hrálo klíčovou roli v inscenování klasických i současných her a do jeho souborů přicházeli významní režiséři, jako Karel Hugo Hilar či Jiří Frejka. Divadelní scény po celém Československu uváděly jak české hry, tak světovou klasiku a nové experimentální hry od autorů jako Karel Čapek, který se proslavil svou antiutopickou hrou R.U.R., kde poprvé použil slovo „robot“.

Divadlo v první republice tak nebylo jen kulturní institucí, ale také místem, kde se utvářel národní a politický život. V době, kdy československá společnost čelila novým výzvám, například národnostním sporům či ekonomické krizi, divadlo reflektovalo tyto změny a posilovalo kulturní identitu nového státu.

Do divadelní éry první republiky patří i začátky kariéry Ljuby Hermanové, díky angažmá ve zmíněném Osvobozeném divadle se zapsala do myslí diváků a její hvězdná dráha nabrala na obrátkách. Více se o Ljubě Hermanové můžete dočíst v článku v Kukátku 1/2024.

Porota na výletě **Text: -mpe- | Foto: -mpe-**

V časovém okně mezi prvním a druhým sobotním vystoupením se porota a patroni přehlídky vydali pod vedením Miroslava Krále na prohlídku kostela Nanebevzetí Panny Marie v Lobkovicích a přilehlé hrobky Františka Palackého. Podívali se i na kamennou knihu, která leží nedaleko kostela na počest právě otce národa. Dále ještě pokračovali do kostela sv. Vojtěcha v Libiši. Neratovický farář Peter Kováč přiblížil výletníkům historii obou kostelů i plány výstavby nové neratovického kostela.

Pár fotografií ze včerejška

Foto: -lin-

Děkujeme
sponzorům.

SDN
Neratovice

Ministerstvo
kultury

město
Neratovice

NIPOS
Artama

Redakce Kukátka

šéfredaktor: Martin Peprný

redaktoři: Nikola Rajchertová, Barbora Moravcová, Ema Šůrová, Ondřej Šimáček

a redaktorka a fotografka: Linda Šprinclová

